

A P E H

**A MIKRO-, KIS- ÉS
KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK
ÁLTAL IGÉNYBE VEHETŐ
BERUHÁZÁSI ADÓALAP-
ÉS ADÓKEDVEZMÉNYRŐL
2007.**

20

Az adórendszer 2001. január 1-jétől a mikro- és kisvállalkozások fejlesztéseit meghatározott beruházások értékének az adóalapból történő levonásával támogatja, és külön adókedvezményt is biztosít e vállalkozások számára. Fontos változás, hogy 2004. január 1-jétől a középvállalkozások is igénybe vehetik ezt az adóalap-kedvezményt.

1. Beruházási adóalap-kedvezmény

A mikro- és kisvállalkozásnak, valamint a középvállalkozásnak minősülő adózók (továbbiakban: KKV-k) a tevékenységüket közvetlenül szolgáló beruházási kiadással, legfeljebb 30 millió forinttal, de maximum nyereségük erejéig csökkenthetik adózás előtti eredményüket.

A kedvezmény nem jár automatikusan minden KKV-nak, igénybevételéhez három feltételnek kell együttesen teljesülnie:

- az adózó az adóév utolsó napján mikro-, kis-, illetve középvállalkozásnak minősüljön, és
- valamennyi tagja (részvényese, üzletrész-tulajdonosa) az adózón kívül az adóév egészében kizárólag magánszemély legyen (ideértve az MRP-t is), továbbá
- a vállalkozás az adótörvényben meghatározott tartalmú beruházást valósítson meg.

A kedvezmény alanyai

A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (KKVtv.) szerint **középvállalkozás** az a vállalkozás, amelynek összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg. **Kisvállalkozásnak** az a vállalkozás minősül, amelynek az összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb

és az éves nettó árbevétele, vagy a mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg. **Mikrovállalkozás** az a vállalkozás, amelynek az éves nettó árbevétele, vagy a mérlegfőösszege 2 millió eurónak megfelelő forintösszegnél nem több és az összes foglalkoztatotti létszáma 10 fő alatt van. Nem minősül KKV-nak az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat, közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése – tőke vagy szavazati jog alapján – külön-külön vagy együttesen meghaladja a 25 százalékot.

Az euróban megadott összeg alatt az annak megfelelő – az MNB által megállapított deviza középárfolyamon átszámított – forintösszeg értendő, amelynél a vállalkozás üzleti évének lezárásakor (mérlegforduló napon), illetve újonnan alapított vállalkozás esetén a megelőző naptári év utolsó napján érvényes árfolyamot kell figyelembe venni.

E mutatókat elsődlegesen az utolsó konszolidált éves beszámoló, annak hiányában az éves beszámoló, vagy egyszerűsített éves beszámoló adatai alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje 1 évnél rövidebb volt, az adatokat éves szintre kell vetíteni, újonnan alakult vállalkozás esetében az üzleti tervet kell figyelembe venni.

A KKVtv.-ben új fogalmak kerültek bevezetésre; az önálló, partner és kapcsolódó vállalkozás fogalma. Az önálló vállalkozás a besoroláshoz szükséges mutatókat saját nyilvántartása alapján határozza meg. A partner vagy kapcsolódó vállalkozással rendelkező vállalkozás a konszolidált éves beszámolója, ennek hiányában a nyilvántartása alapján megállapított adatokhoz hozzáadja a partnervállalkozási kapcsolatban lévő vállalkozások arányosan növelt adatait, illetve hozzáadja a vállalkozáshoz közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó vállalkozások teljes adatait, ha azok a konszolidált beszámolóban nem szerepelnek.

A partnervállalkozás adatait az összesítés során a tőkeérdekeltség, illetve a szavazati jog arányában – a kettő közül a nagyobb aránnyal számolva –, míg a keresztrészesedés esetén a magasabb százalék figyelembevételével kell számolni. Abban az esetben, ha a mutatók összesített értéke túllépi a besorolási kategória felső határát, akkor egyik vállalkozás sem sorolható be az adott KKV kategóriába.

A KKVtv. meghatározza azt is, hogy e jogszabály alkalmazásában mely szervezetek minősülnek vállalkozásnak, így többek között:

- a gazdasági társaság,
- a szövetkezet,
- a vízitársulat,
- a víziközmű társulat,
- az erdőbirtokossági társulat.

Nem tartoznak a kedvezményezett körbe – a KKVtv. nem nevesíti vállalkozásként – a társasági adóalanyok közül a nonprofit szervezeteket (pl. alapítványokat, társadalmi szervezeteket, köztestületeket), önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakat, külföldi vállalkozókat.

Nem minden, a KKVtv. szerint vállalkozásnak nevezett szervezet élhet a kedvezménnyel, ugyanakkor jogosult lehet a kedvezményre olyan társasági adóalany, amely nem szerepel a KKVtv.-ben, mint vállalkozás.

A KKVtv. szerint mikro-, kis-, illetve középvállalkozásnak minősülhet a vízitársulat is, ennek ellenére a beruházási adóalap-kedvezménnyel az adótörvény szerint nem élhet.

Az adótörvény rendelkezése alapján ugyanakkor alkalmazhatják a kedvezményt:

- az ügyvédi irodák,
- a szabadalmi ügyvivői irodák,
- a végrehajtói irodák és
- a közjegyzői irodák.

A kedvezmény igénybevételének feltétele, hogy az adózónak az adóév egészében valamennyi tagja kizárólag magánszemély legyen, ideértve az MRP szervezeteket is, és azt is, ha az adózó átmenetileg saját üzletrésszel, részvénnel rendelkezik, és azt az adóévben még nem értékesítette, nem vonta be. A magánszemélyek lehetnek belföldi és külföldi illetőségűek is.

A beruházási adóalap-kedvezménynek a társasági adókulccsal számított értéke – az adózó választása szerint – az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak, vagy az ún. csoportmentességi EK rendelet szerinti támogatásnak minősül. De minimis támogatásnak minősülnek – az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló bizottsági rendelet szerinti – egy vállalkozásnak juttatott adórendszer keretében és az adórendszeren kívüli (közvetlen) támogatások. Minden egyes új, de minimis támogatásra való jogosultságnál vizsgálni kell az érvényesítendő támogatás megszerzése időpontját megelőzően igénybe vett, igénybe veendő de minimis támogatások együttes összegét. Az adózó azonban dönthet úgy, hogy a kedvezményt nem de minimisként, hanem az ún. csoportmentességi EK rendeletnek megfelelően érvényesíti.

A kedvezményre jogosító beruházás

A kedvezményt nem lehet minden beruházásra érvényesíteni, csak amit az adótörvény meghatároz. Eszerint kedvezményre jogosító beruházások:

- a korábban még használatba nem vett ingatlan (ide nem értve az üzemkörön kívüli ingatlant),
- a korábban még használatba nem vett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé sorolandó

tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében elszámolt adóévi beruházások értéke,

- az ingatlan (ide nem értve az üzemkörön kívüli ingatlant) bekerülési értékét növelő adóévi felújítás, bővítés, rendeltetés-változtatás, átalakítás értéke,
- az immateriális javak között az adóévben állományba vett, korábban még használatba nem vett szellemi termék bekerülési értéke.

A korábban még használatba nem vett kifejezés azt jelenti, hogy az eszköznek újnak kell lennie, azt a vállalkozáson kívül más vállalkozás, intézmény, magánszemély sem belföldön, sem külföldön még nem vette használatba, nem helyezte üzembe. Ebből következik, hogy például nem felel meg a feltételeknek az importált használt gép, a forgóeszközök közül a tárgyi eszközök közé átsorolt gép. Az ingatlan tekintetében a földterület, telek „korábban még használatba nem vett” feltételének hiányában beruházási adóalap-kedvezményre nem jogosít.

Nem alkalmazható a kedvezmény 2004. január 1-jétől a hibás teljesítés miatt a jótállási időn belül cserébe kapott tárgyi eszköz, szellemi termék bekerülési értékére, ha a cserére visszaadott tárgyi eszközre, szellemi termékre az adózó korábban már alkalmazta ezen a jogcímen az adóalap-csökkentést.

Ingatlan beruházás

A számviteli törvény az ingatlanok közé sorolja többek között az épületet, épületrészt, egyéb építményt, üzemkörön kívüli ingatlant, függetlenül attól, hogy ezek az eszközök közvetlenül, vagy közvetve szolgálják a vállalkozások tevékenységét. Az üzembe helyezett, vagy üzembe helyezendő új ingatlanok közül az adótörvény előírása alapján azonban csak azoknak a beruházási értékét lehet az adóalap csökkentéseként figyelembe venni, amely

ingatlanok a vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgálják. Az adótörvény a kedvezményezett beruházások közül ezért emeli ki az üzemkörön kívüli ingatlanokat, amelyek csak közvetve szolgálják a vállalkozás érdekét, s ehhez egy nem teljes körű felsorolást is ad. Üzemkörön kívülinek tekinti például az üzemen belüli lakóépületet, az elsődlegesen jóléti célt szolgáló épületeket, építményeket (üdülőket, éttermeket stb.).

Annak megállapításához, hogy egy adott ingatlan közvetlenül, vagy közvetve szolgálja a vállalkozási tevékenységet, az ingatlan használatával kapcsolatos összes körülményt figyelembe kell venni.

Amennyiben például egy vállalkozás új lakóingatlant vásárol bérbeadás céljából, és tevékenységei között az ingatlanhasznosítás is szerepel, jogosulttá válhat a kedvezményre.

Többfunkciós épületnél, arra az épületrészre, amely közvetlenül szolgálja a vállalkozási tevékenységet akkor érvényesíthető a kedvezmény, ha az építési engedélyben és a használatbavételkor elkülönülnek az egyes funkciók, és ennek megfelelően az ingatlan nyilvántartása.

Az ingatlan beruházások körében figyelembe vehető adóalap-csökkentő tételként az ingatlan bekerülési értékét növelő adóévi felújítás, bővítés, rendeltetés-változás, átalakítás értéke is. Az említett értéknövelő tevékenységeket nem kizárólag az ingatlan tulajdonosa, hanem annak bérlője is igénybe veheti, miután az ingatlanok között kell kimutatni – többek között – a bérbevett ingatlanon végzett és aktivált beruházást, felújítást is.

Műszaki berendezések, gépek, járművek

A tárgyi eszközöknek a műszaki berendezések, gépek, járművek közé sorolásánál a számviteli előírásokat kell figyelembe venni.

Eszerint a műszaki berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni a vállalkozás tevékenységét közvetlenül szolgáló erőgépeket, erőművi berendezéseket, egyéb gépeket, berendezéseket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, és a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi és légitörekedési eszközöket. Az egyéb berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni azokat a tárgyi eszközöket, amelyek közvetetten szolgálják a vállalkozási tevékenységet, ide sorolva különösen az egyéb üzemi (üzleti) gépeket, berendezéseket, felszereléseket, járműveket, az irodai, igazgatási berendezéseket, felszereléseket.

Egy-egy konkrét tárgyi eszköz besorolását a vállalkozás tevékenysége határozza meg. Egy tárgyi eszköz az egyik vállalkozásnál a műszaki berendezések közé sorolható, mert közvetlenül szolgálja az adott vállalkozás tevékenységét, a másik vállalkozásnál nem sorolható ide, mert csak közvetetten szolgálja a tevékenységét. A járművek besorolásának különös feltétele van, a tevékenységi profilt meghatározónak kell lennie.

A besoroláshoz segítséget nyújthat az a jogértelmezési álláspont, miszerint a tárgyi eszköz akkor tekinthető a tevékenységi profilt meghatározónak, ha a tevékenység tárgyául szolgál, vagy a tevékenység folytatásához szorosan kapcsolódik – és mindkét esetben – a vállalkozás azt a tevékenységéhez rendszeresen (nem csak egy-egy esetben) használja, továbbá, ha a végzett tevékenység a jármű használata nélkül a szokásos módon nem folytatható.

A kedvezmény mértéke

Az adóalap az adóévben megvalósított kedvezményre jogosító beruházás értékével, de legfeljebb a vállalkozás adóévi adózás előtti eredményével, maximum 30 millió forinttal csökkenthető. E három érték közül a legkisebb vonható le az adóalapból.

Abban az esetben, ha a mikro-, kis-, illetve közép-vállalkozás veszteséges, vagy adózás előtti eredménye „0”, a kedvezményel nem élhet.

A nyereségesen működő vállalkozásoknál a korlátok alkalmazását az alábbi példa szemlélteti.

Adózás előtti eredmény értéke	Beruházás összege	Adóalap-csökkentés tényleges összege
2006.	2006.	2006.
4 M Ft	14 M Ft	4 M Ft
32 M Ft	14 M Ft	14 M Ft
32 M Ft	35 M Ft	30 M Ft

A beruházás értékét a számviteli törvény alapján kell meghatározni. Ennek megfelelően mindaz, ami a bekerülési érték része (vétélár, le nem vonható általános forgalmi adó, a kettős könyvvitelt vezető vállalkozásoknál az üzembe helyezésig felmerült hitelkamat) beleszámít a beruházási értékbe.

A beruházásra adott előleget nem beruházásként, hanem követelésként kell elszámolni. A beruházást a teljesítés alapján a teljesítés adóévében kell elszámolni, s a fizetett előleget a teljesítéskor a vétélár pénzügyi rendezéseként lehet figyelembe venni.

Az adóalap-kedvezmény igénybevétele mellett az értékcsökkenési leírás is érvényesíthető adóalap-csökkentő tételként.

A kedvezmény „szankciója”

A kedvezmény igénybevétele előtt indokolt arra is figyelemmel lenni, hogy a kedvezmény nem feltétlenül tekinthető véglegesnek.

A beruházási adóalap-kedvezmény igénybe vett összegének kétszeresével kell megnövelni az adóalapot, ha a tárgyi eszközt, amelynek érdekében megvalósított beruházás után a vállalkozás csökkentéssel élt, a kedvezmény igénybevételét követő negyedik adóév utolsó napjáig

- nem helyezi üzembe, illetve nem veszi használatba, kivéve, ha az üzembe helyezés, a használatba vétel elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében marad el,
- az egyéb berendezések, felszerelések, járművek között helyezi üzembe,
- üzemkörön kívüli ingatlanként is használ, illetve az egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé vagy a forgóeszközök közé sorol át, kivéve, ha a forgóeszközök közé történő átsorolás a tárgyi eszköz elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódásának következménye,
- elidegeníti (természetbeni juttatásként átadja, értékesíti, apportálja, térítés nélkül átadja, valamint a pénzügyi lízing keretében részletfizetéssel, halasztott fizetéssel átvett eszközt a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt visszaadja),

azzal, hogy a jótállási időn belüli cserére visszaadott tárgyi eszköz, illetve szellemi termék után elszámolt összegre nem kell alkalmazni, de a négyéves határidőt a jótállási időn belül cserébe kapott eszköz esetén a cserére visszaadott eszköz üzembe helyezésétől, használatba vételétől kell számítani.

2. Beruházási adókedvezmény

A vállalkozások fejlesztését szolgáló másik kedvezmény adókedvezmény formájában érvényesíthető 2001. január 1-jétől.

A KKVtv. szerint mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő adózó a 2000. december 31-ét köve-

tően megkötött hitelszerződés alapján tárgyi eszköz beszerzéséhez, előállításához pénzügyi intézménytől igénybe vett, és kizárólag e célra felhasznált hitel (ideértve a felhasznált hitel visszafizetésére igazoltan felvett más hitel) kamata után adókedvezményt vehet igénybe attól függően, hogy 2004. előtt, vagy a 2004. évtől kötött szerződésről van szó. A besorolásnál irányadó utolsó beszámoló a 2001–2003. évi hitelszerződés megkötése adóévének adott napján rendelkezésre álló elfogadott beszámoló, míg a 2004–2005–2006. évi hitelszerződések esetén a feltételeknek a hitelszerződés megkötése adóévének utolsó napján kell megfelelni.

2007-től az adózó választhat, hogy a kedvezményt csekély összegű (de minimis) támogatásként érvényesíti, vagy az ún. csoportmentességi EK rendelet szerint veszi figyelembe.

Ez a kedvezmény **adókedvezmény**, amely

- bármilyen tárgyi eszközre vonatkozik,
- nem feltétele, hogy
 - = az eszköz új legyen,
 - = közvetlenül szolgálja a vállalkozási tevékenységet,
 - = a vállalkozás tagjai kizárólag magánszemélyek legyenek.

Az adókedvezmény a ténylegesen megfizetett (nem a fizetendő!) kamat negyven százaléka, de adóévenként legfeljebb 6 millió forint lehet. A 2004. január 1-je előtt megkötött hitelszerződések esetén – az akkor hatályos rendelkezések szerint – az adókedvezmény mértéke adóévenként legfeljebb 5 millió forint lehet.

Az adókedvezmény utoljára abban az adóévben vehető igénybe, amelyben az eredeti szerződés sze-

rint a hitel lejár, de legfeljebb abban az adóévben, amelynek az utolsó napján a tárgyi eszköz a nyilván-
tartásban szerepel. A hitel futamideje ha hosszabb,
mint az eszköz elhasználódási ideje, a kedvezmény
a hitel fennállásának teljes időtartamára nem vehető
igénybe. Fordított esetben, ha a futamidő rövidebb
az eszköz élettartamánál, akkor csak a hitel lejáratáig
lehet a kedvezménnyel élni.

Az adózónak az igénybe vett adókedvezményt kése-
delmi pótlékkal növelten vissza kell fizetnie, ha

- a hitelszerződés megkötésének évét követő négy
éven belül a beruházást nem helyezi üzembe, ki-
véve, ha az üzembe helyezés elháríthatatlan külső
ok miatti megrongálódás következtében maradt
el, illetve
- a tárgyi eszközt üzembe helyezésének adóévében
vagy az azt követő három évben elidegeníti.

Nem minősül de minimis támogatásnak a 2004.
január 1-je előtt megkötött hitelszerződés alapján
a 2004-es évben, és az azt követően érvényesíthető
adókedvezmény.

Mindkét kedvezmény (az adóalap- és az adókedvez-
mény) együttesen is igénybe vehető, ha a vállalkozás
a feltételeknek külön-külön megfelel.

Amennyiben a tájékoztató elolvasása után konkrét
kérdései merülnének fel, forduljon ügyfélszolgála-
tunk munkatársaihoz, ahol szakszerű felvilágosítást
kap.